

počet vyžádání chybí, podle odhadu činí asi 25 osob.

- d) P o l s k o 46 osob; z toho vyžádání 3,
vydání do Polska 13,
průvozů do Polska 6,
převzetí stíhání Polskem 24 osob.
- e) R u m u n s k o 41 osob; z toho vyžádání 1,
vydání do Rumunska 5
průvozů do Rumunska 5,
převzetí stíhání z Rumunska 1 a
Rumunskem 29 osob.

Poměr vyžádání z ciziny k vydáním do ciziny vůbec činil 62 : 135 a ve styku se sousedními státy 43 : 115. I když připočteme odhadem 25 vyžádání z Rakouska, přece stále značně převyšuje číslce vydání z ČSR. nad vyžádáními z ciziny do ČSR., čili naše republika je státem asylním. Kronberger.

Československo-německá železniční smlouva. Dnem 25. února 1937 nabyla účinnosti smlouva mezi ČSR. a říší Německou z 25. července 1931 o úpravě poměrů na železnicích přecházejících přes československo-německé hranice. Byla vyhlášena pod č. 21 ve Sb. z. a n. z roku 1937. Je třeba upozorniti na některá její ustanovení zejména z oboru trestního práva mezinárodního, která znamenají prolomení všeobecně uznané zásady územní výsosti ve prospěch cizího státu, a na některé předpisy, jež doplňují, po případě mění ustanovení smlouvy mezi ČSR. a říší Německou z 8. května 1922 o vydávání zločinců a jiné právní pomoci ve věcech trestních, č. 230/1923 Sb. z. a n.

Článek 21. stanoví, že v pohraničních stanicích se společnou celní a pasovou prohlídkou a na železničních tratích mezi těmito pohraničními stanicemi a státními hranicemi užívá se zákonů platných v každém z obou států pro styk se zbožím a styk osobní, a to tak, že předcházejí zákony výstupního státu. Tu jsou orgány celní a pasové služby cizího státu oprávněny konati všechna úřední jednání týmž způsobem, v témž rozsahu a s těmitéž účinky jako ve státě vlastním. Avšak zatčení a nucené předvedení příslušníků státu, v němž leží pohraniční stanice, do cizího státu, je nepřípustné. Opačně tedy je přípustné zatčení a nucené předvedení do cizího státu cizích příslušníků, ale osoby takto vrácené jsou chráněny zásadou výlučnosti podle čl. 12. československo-německé extradiční smlouvy; to znamená, že nesmějí býti v cizině stíhány, trest na nich vykonán ani dále vydány pro jiné trestné činy než porušení předpisů celních a pasových. (Srovn. závěrečný protokol ad čl. 21.) Místo zatčení a předvedení příslušníků územního státu do cizího státu, jež je nepřípustné, může býti osoba provinivší se nuceně předvedena k jednání o skutkové podstatě. K tomuto jednání se přibere úředník územního státu. Po skončení jednání povolí se jí pokračovati v cestě.

Ve článku 23. se stanoví povinnost smluvních stran poskytnouti si navzájem právní pomoc (výslechem svědků a znalců, úředním ohledáním a ověřením nálezu, doručením úředních sdělení a rozhodnutí), byly-li na pohraničních stanicích porušeny celní a pasové předpisy. Tím je doplněn druhý oddíl cit. extradiční smlouvy s Německem, podle níž až dosud v takových případech mohla býti naopak právní pomoc odepřena z důvodů článků 17., 6., 3. nebo 2. cit. extr. smlouvy. Dále článek 32., čís. 5 želez. smlouvy stanoví, že doručování v trestních věcech a předvolávání zaměstnanců se děje zásadně skrze služebnu.

Cizí zaměstnanci přechodně nebo trvale činní na území druhé smluvní strany, pokud mají povahu úředníků nebo veřejných orgánů, požívají podle čl. 32., čís. 2 želez. smlouvy v oboru trestních zákonů stejné ochrany jako vlastní úředníci nebo veřejné orgány. Co platí o stíhání urážek a poškození na těle vlastních příslušníků veřejnou žalobou, totéž platí i o stíhání urážek a poškození na těle cizích zaměstnanců.

Zavede-li se v přijímacím státě trestní řízení proti cizím zaměstnancům, podá se o tom ihned zpráva příslušné služebně cizího státu. Soud nad takovými provinilci pro trestné činy spáchané u výkonu služby v územním státě bude podle článku 32., čís. 4 želez. smlouvy přenechán v ý h r a d n ě úřadům domovského státu, jestliže o to požádají, není-li již vydán trestní rozsudek nebo příkaz, nejde-li o příslušníka územního státu a neodporuje-li tomu zájem tohoto státu. Které činy se pokládají za trestné činy »u vykonávání služby«, definuje závěrečný protokol ad čl. 32. Za »přenechání soudu« a »předvedení«, tedy vlastně »za vydání«, požádá úřad vysílacího domovského státu, jenž je příslušný pro trestní stíhání, a to přímo a onen úřad v přijímacím státu, jenž je v něm pro trestní stíhání příslušný. To jsou patrně státní zastupitelství, jež se stýkají pořadem od úřadu k úřadu. Je-li této žádosti vyhověno, má se stíhaný zaměstnanec neprodleně v y d á t i státem územním státu domovskému (článek 32., čís. 4 želez. smlouvy). Závěrečný protokol k tomu dodává, že pro řízení při zkoumání této žádosti a pro rozhodování o ní platí domácí právo smluvních stran. Je to u nás snad řízení o vydání podle § 59 tr. ř.? Sotva, neboť železniční smlouva má na mysli úřady veřejné obžaloby a ne soudy a nad extradičním prvkem »předvedení do ciziny« převažuje prvek »přenechání soudu«, t. j. vzdání se uplatnění trestního nároku ve prospěch státu domovského. Podle našeho vydávacího práva lze naopak odepřiti vydání pro čin, u něhož jde o uplatnění vlastního trestního nároku, opřeného o princip teritoriality (čl. 6. extradiční smlouvy s Německem). Železniční smlouva však stanoví pravý opak, našemu vydávacímu a trestnímu právu dosud cizí.

Obě smluvní strany se zavázaly učiniti včas zákonodárná a správní opatření k provedení železniční smlouvy. V ČSR. máme

již blanketní recepční zákon z 10. října 1930 o úpravě právních a hospodářských poměrů v pohraničním území, čís. 151/1930 Sb. z. a n. Tento v § 1 stanoví, že úchytky od právního řádu československého, jakož i doplňky a změny jeho, obsažené v mezinárodních smlouvách o úpravě právních a hospodářských poměrů v pohraničních územích, nabývají m o c i z á k o n a vyhlášením těchto smluv ve Sb. z. a n. Tím kryty jsou odchylky od ustanovení §§ 37, 234 tr. zák. o principu teritoriality a §§ 39, 234, odst. 2. tr. zák., i § 59 tr. ř. o extradici. Správní opatření k provedení železniční smlouvy zejména o řízení pro zkoumání a rozhodnutí o žádostech za »přenechání soudu« a »předvedení« do ciziny dosud vydána nebyla, ale připravují se. Kronberger.

Nový bulharský extradiční zákon byl vyhlášen v Državen vestniku pod č. 64/1935 jako nařízení s mocí zákona ze 16. března 1935 o extradici a právní pomoci ve věcech trestních. Zákon má 36 článků a skládá se ze 3 částí. První část o extradici (čl. 1—27) obsahuje v I. hlavě předpisy hmotného práva vydávacího, t. j. extradiční podmínky, ve II. hlavě pak ustanovení formálního práva vydávacího, t. zv. řízení o vydání. Zákon upravuje jen aktivní extradici provinilců z Bulharska do ciziny, nedotýká se vyžádavacího řízení z ciziny do Bulharska. Část druhá ve článku 28 až 35 jedná o právní pomoci ve věcech trestních, a to zase jen o podmínkách poskytování právní pomoci soudům cizozemským soudy bulharskými. Část třetí obsahuje konečná ustanovení, vyjádřená v jednom článku, že totiž zákon mění všechna odporující mu ustanovení. Tím však není míněno, že by zákon sám měnil předpisy mezinárodních smluv o vydávání provinilců. Naopak článek první, vypočítává prameny vydávacího práva, stanoví i jejich pořadí a uznává prvenství smluv. Po nich teprve následuje závaznost ustanovení extradičního zákona, pokud se shodují s reciprocitou. Není-li v zákoně žádných ustanovení, platí mezinárodní zvyklost. Stejná úprava platí podle článku 28 i o poskytování trestní právní pomoci v užším slova smyslu.

Zákon rozeznává nejen vydání ke stíhání a vydání k odpýkání trestu, nýbrž i vydání k řízení o zabezpečovacím opatření a vydání k jeho výkonu. Rozsah vydání je stanoven metodou eliminační. Extradice se povoluje jen pod podmínkou, že bude šetřena zásady výlučnosti (čl. 9.), je stylisována ve formě striktní, avšak má povahu jen výjimky relativní, vázané garanční lhůtou 30 dnů. Důvody odepření vydání nevybočují z rámce obvyklosti. Zákon definuje ryzí delikty politické a přidržuje se koncepce objektivní; za konexní delikty politické považuje ony obecné trestné činy, jež jsou s politickými v příčinné spojitosti nebo mají s nimi totožný účel.

Řízení o vydání je podrobně a moderně upraveno. O extradici rozhoduje apelační soud ve veřejném zasedání za účasti obviněného, jeho obhájce a státního zástupce. Do rozhodnutí apelačního soudu, zní-li na vydání, mohou strany podati ve lhůtě 7 dnů